

Dosarul nr. 3ra-1256/2022
2-20109191-01-3ra-14122022

prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni (jud. D. Corlăteanu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Gh. Mîra, Gr. Dașchevici, A. Bostan)

ÎNCHEIERE

08 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursurilor depuse de Consiliul local Costești, raionul Ialoveni, reprezentat de avocatul Ghenadie Bortă și Primarul satului Costești, raionul Ialoveni, Vasile Borta,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Emilia Bivol împotriva Consiliului sătesc Costești, terț Primarul satului Costești, Vasile Borta cu privire la contestarea actului administrativ, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 05 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse cererile de apel depuse de Consiliul sătesc Costești și de Primarul satului Costești, Vasile Borta și a fost menținută hotărârea din 19 iulie 2021 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni,

c o n s t a t ă:

La 03 septembrie 2020, Emilia Bivol, reprezentată de avocatul Andrei Bivol a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului sătesc Costești, raionul Ialoveni cu privire la contestarea actului administrativ, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, prin numirea în funcție de viceprimar în luna decembrie a anului 2019, a renunțat la mandatul său de consilier local.

Astfel, reclamanta a menționat că, pe parcursul activității sale și-a executat atribuțiile cu diligență, având în vedere că, acestea includeau proiecte sociale, de

agricultură, de combatere a delincvenței juvenile, de evidența militară, precum și alte activități realizate la indicația Primarului.

Totodată, a invocat că nu au fost înregistrate plângeri sau reclamații în raport cu activitatea desfășurată de reclamantă.

În același timp, a relatat că, la 04 august 2020, în cadrul ședinței extraordinare a Consiliului sătesc Costești, r-nul Ialoveni la propunerea unui consilier local, s-a pus în discuție destituirea Emiliei Bivol din funcția de viceprimar. Mai mult decât atât, această propunere a intervenit la începutul ședinței nefiind un punct prestabilit pe ordinea de zi a ședinței adusă la cunoștință publică.

De altfel, propunerea de eliberare din funcție de viceprimar a reclamantei a fost efectuată cu 12 voturi „pro”, 2 voturi „contra” și 4 abțineri.

A remarcat că, după ședința consiliului, reclamanta a solicitat în mod verbal eliberarea deciziei, a ordinii de zi și a procesului-verbal al ședinței, proceselor-verbale ale Comisiilor de specialitate a consiliului, prin care sa examinat chestiunea demiterii reclamantei din funcție, iar solicitările nu au fost satisfăcute.

A considerat că, decizia emisă de administrația publică locală, este contrară legii, cu încălcarea gravă a procedurii.

A evidențiat că, viceprimarul are statut de ales local, iar eliberarea anticipată din funcție poate avea loc doar la propunerea primarului, iar la caz, destituirea reclamantei din funcție a fost la propunerea unui consilier local, fiind încălcată procedura în mod vădit.

Concomitent a specificat că, în cadrul ședinței consiliului local, consilierii au invocat ca motiv de demitere a viceprimarului, lipsa resurselor financiare și faptul că, Primăria s. Costești, r-nul Ialoveni nu are nevoie de doi viceprimari.

Totodată, Primarul s. Costești, Vasile Borta, în cadrul ședinței Consiliului local Costești a menționat că, activitatea reclamantei este vizibilă, atât în proiectele sociale, cât și în alte acțiuni întreprinse la indicațiile dumnealui.

Emilia Bivol și-a întemeiat cererea de chemare în judecată pe dispozițiile art. 43 din Constituție, art. 5 alin. (5) al Legii nr. 768 din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local, art. 31 alin. (2) al Legii nr. 436 din 2006 privind administrația publică locală, art.5, 10 alin. (2), 11, 12, 89, 90 alin (2), 329, 330 și 349-356 ale Codului muncii, art. 21, 36, 141 alin. (1), 189 alin. (1), 224 alin. (1) lit. a), 228 alin. (1) ale Codului administrativ, precum și prevederile art.166 și 167 ale Codului de procedură civilă.

În final, reclamanta a solicitat anularea deciziei Consiliului s. Costești, r-nul Ialoveni nr. 3/20 din 4 august 2020 „Cu privire la eliberarea din funcție a viceprimarului”, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral în mărime de 3 salarii medii lunare și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 19 iulie 2021 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, a fost admisă parțial acțiunea în contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Emilia Bivol, reprezentată de avocatul Andrei Bivol împotriva Consiliului sătesc Costești, terț Primarul s. Costești, Vasile Borta cu privire la anularea actului

administrativ, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

A fost anulat actul administrativ defavorabil, și anume, decizia Consiliului sătesc Costești nr. 3/20 din 4 august 2020 „Cu privire la eliberarea din funcție a viceprimarului”.

A fost obligat Consiliul sătesc Costești să emită actul administrativ favorabil în temeiul căruia să dispună restabilirea Emiliei Bivol, în funcția deținută până la încetarea raporturilor de serviciu.

S-a obligat Consiliul sătesc Costești să achite în beneficiul Emiliei Bivol, salariul pentru perioada absenței forțate de la muncă începând cu data eliberării din funcție - 4 august 2020, precum și un salariu mediu cu titlu de prejudiciu moral.

De asemenea, a fost dispusă încasarea de la Consiliul sătesc Costești în beneficiul Emiliei Bivol, suma de 10 000 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. În conformitate cu prevederile art. 256 alin. (1) lit. b), d), alin. (2) Cod de procedură civilă, hotărârea cu privire la reintegrarea în serviciu și în partea ce ține de încasarea unui salariu mediu pentru absență forțată de la lucru, se execută imediat.

La 20 iulie 2021 Primarul satului Costești, Vasile Borta a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe din 19 iulie 2021 (f.d. 48-49, vol. II).

La 19 iulie 2021 Consiliul local Costești a recepționat copia dispozitivului hotărârii primei instanțe din 19 iulie 2022 și la 05 august 2021 ultimul a depus cerere de apel nemotivată (f.d. 46, 65, vol. II).

La 17 august 2021 Consiliul local Costești a recepționat hotărârea motivată a primei instanțe, iar la 02 septembrie 2021, Consiliul local Costești, reprezentat de avocatul Ghenadie Bortă, cît și Primarul s. Costești au depus motivarea apelului, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii (f.d.66, 70-75, 83-87, vol. II).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind depus în termen, atât apelul nemotivat, cât și cel motivat a Consiliului local Costești și a Primarului s. Costești, r-nul Ialoveni împotriva hotărârii din 19 iulie 2021 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni.

Prin decizia din 05 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse cererile de apel depuse de Consiliul sătesc Costești, r-nul Ialoveni și de Primarul s. Costești, r-nul Ialoveni, Vasile Borta și a fost menținută hotărârea din 19 iulie 2021 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni (f.d. 67-68, 69-90, vol. II).

În susținerea soluției sale, instanța de apel s-a bazat pe prevederile art. 53 alin. (1) din Constituție, 3, 10 alin. (1), 17, 19, 163 lit. a), 209 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, art. 5 alin. (5) lit. d) din Legea privind statutul alesului local nr. 768 din 02 februarie 2000, 14 alin. (2) lit. t), 26 alin. (1), (3), 31 alin. (1), (2), 40 alin. (4) din Legea administrației publice locale și a reținut că, Consiliul s. Costești la adoptarea deciziei contestate a aplicat dispozițiile art. 14 alin. (1) și art. 31 alin. (2) ale Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală și a ținut cont de propunerea unor consilieri, privind eliberarea din funcție de viceprimar a Emiliei Bivol, fapt expres indicat în decizie.

În contextul prevederilor legale menționate, Completul specializat al instanței de apel a remarcat că, eliberarea din funcție a viceprimarului se realizează prin actul administrativ adoptat de Consiliul local, la propunerea primarului localității, în condițiile legii. Or, pentru funcția de demnitate publică – viceprimar, cadrul normativ stabilește expres criteriile de numire sau destituire din funcție.

La caz, instanța de apel a stabilit că chestiunea privind eliberarea viceprimarului Emilia Bivol, nu a fost discutată în cadrul Comisiilor din cadrul Consiliului local Costești, r-nul Ialoveni, pe când la alte chestiuni au fost anexate Avizele comisiilor de specialitate (Economie și Finanțe, Agricultură, Industrie, Protecția Mediului și Amenajarea Teritoriului, inclusiv și Comisia pentru Drept și Disciplină) și procesele-verbale ale acestora (f.d. 67-95, vol.I).

Din decizia Consiliului sătesc Costești nr. 3/20 din 4 august 2020 „Cu privire la eliberarea din funcție a viceprimarului” nu se poate constata că, aceasta a fost adoptată la propunerea Primarului s. Costești. Or, din actele cauzei rezultă că, pe ordinea de zi a fost introdusă chestiunea privind eliberarea viceprimarului - Bivol Emilia, la propunerea unui consilier local, iar Primarul s. Costești, Borta Vasile, fiind prezent în cadrul ședinței consiliului, nu a înaintat o astfel de propunere, ba mai mult, însăși a indicat că, nu dânsul a înaintat propunerea, ci consilierii, iar în prezent având mai multe proiecte și probleme în localitate, ar avea nevoie de 3 viceprimari, nu doar doi (f.d. 56, vol. I).

La acest capitol, instanța de apel a conchis că instanța de fond just a statuat că, la 26 decembrie 2019 s-au alocat/găsit surse financiare disponibile pentru numirea al II-lea viceprimar, inclusiv prin decizia nr. 2/23.2 din 23 mai 2020 s-a purces și la modificarea statelor de personal al Primăriei s. Costești, prin care s-au indicat 2 funcții publice de viceprimar (f.d. 207-208, vol.I), iar ulterior la 4 august 2020, după o perioadă de 7 luni, și anume, la eliberarea din funcție a reclamantei, s-a constatat că, nu sunt mijloace financiare suficiente în acest sens, și abia peste 7 luni, de la eliberare, prin decizia nr. 1/8 din 26 februarie 2021 s-a decis micșorarea numărului de funcții publice/posturi de viceprimar de la „2” la „1” (f.d. 231, -233, vol. I).

Totodată, instanța de apel a subliniat că, titlul III din codul administrativ, stabilește formalitățile și procedura pentru emiterea actelor administrative, cu indicarea condițiilor de fond și formă pentru aceasta și respectiv, sancțiunea ce survine în cazul nerespectării acestora.

Astfel, având drept temei art. 118 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, instanța de apel a conchis că actul administrativ individual contestat a fost emis în lipsa inițierii unei proceduri administrative, or, motivarea actelor administrative defavorabile trebuie să conțină obligatoriu o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc.

Astfel, din conținutul deciziei contestate, instanța de apel a reținut că acesta conține doar o enumerare a normelor de drept ce se referă la enumerarea competențelor de bază ale consiliilor locale și la prevederile art. 31 alin. (2) din Legea 436/2006, care prevede că, viceprimarul este eliberat din funcție, la propunerea primarului, prin decizia consiliului, adoptată cu votul majorității consilierilor aleși.

În cazul în care proiectul de decizie privind eliberarea din funcția de viceprimar este exclus de pe ordinea de zi la 2 ședințe consecutive de către consiliu sau nu întrunește numărul necesar de voturi la 2 ședințe consecutive, primarul eliberează viceprimarul din funcție prin dispoziție, care se aduce la cunoștință consiliului.

Cu toate acestea, în decizia contestată nu s-au indicat temeiurile de fapt care au stat la baza adoptării acesteia, nu se acordă o analiză logico-juridică a acestora - circumstanță ce implică lipsa condiției de valabilitate a actului administrativ emis în așa mod și necesitatea aplicării sancțiunii juridice pentru aceasta.

De asemenea, instanța de apel ținând cont de prevederile art. 120, 124 Cod administrativ a remarcat că pe lângă faptul că decizia nr. 3/20 din 04 august 2020 nu conține motivarea în fapt, aceasta nu conține nici informația cu privire la exercitarea căilor de atac.

Astfel, în contextul raționamentelor evidențiate supra instanța de apel a concluzionat că prima instanță just a conchis asupra ilegalității și netemeinicii deciziei Consiliului sătesc Costești nr. 3/20 din 4 august 2020 „Cu privire la eliberarea din funcție a viceprimarului”.

În același timp, instanța de apel aplicând prevederile art. 89, 330 alin. (1) lit. b), 90 alin. (1) și (2) Codul muncii și stabilind situație de eliberare ilegală din serviciu a reclamantei/intimate, în baza unui act administrativ emis contrar prevederilor legale, și, urmare a adoptării soluției de anulare a acestuia, prima instanță întemeiat a obligat Consiliul sătesc Costești să emită actul administrativ favorabil în temeiul căruia să dispună restabilirea Emiliei Bivol, în funcția deținută până la încetarea raporturilor de serviciu și să achite în beneficiul Emiliei Bivol, salariul pentru perioada absenței forțate de la muncă începând cu data eliberării din funcție - 4 august 2020, precum și un salariu mediu cu titlu de prejudiciu moral.

Instanța de apel ținând cont de prevederile art. 96 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă a încasat de la Consiliul sătesc Costești, r-nul Ialoveni în beneficiul Emiliei Bivol, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 10000 de lei, care în opinia instanței de apel reprezintă un quantum real, necesar și rezonabil.

La 11 iulie 2022 Consiliul sătesc Costești, r-nul Ialoveni și Primarul s. Costești, r-nul Ialoveni au recepționat dispozitivul deciziei instanței de apel din 05 iulie 2022, iar la 20 iulie 2022 Primarul satului Costești, r-nul Ialoveni, Vasile Borta și Consiliul local Costești, reprezentat de avocatul Ghenadie Bortă au depus cereri de recurs nemotivate, solicitând admiterea acestora, anularea deciziei contestate în partea admiterii acțiunii și emiterea în această parte a unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii (f.d.151, 156-157, 160-161, vol. II).

La 11 noiembrie 2022 Consiliul local Costești, r-nul Ialoveni și Primarul s. Costești, r-nul Ialoveni, Vasile Borta au recepționat copia deciziei instanței de apel, iar la 08 noiembrie 2022 și 11 noiembrie 2022 ultimii au depus cereri de recurs motivate, solicitând admiterea recursurilor, casarea deciziei instanței de apel în partea admiterii acțiunii și emiterea în această parte a unei noi decizii cu privire la respingerea integrală a acțiunii (f.d.162-167, 168-172, vol. II).

Recurenții Consiliul local Costești, r-nul Ialoveni, reprezentat de avocatul Ghenadie Bortă și Primarul s. Costești, r-nul Ialoveni, Vasile Borta în motivarea recursului au invocat că nu sunt de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece este emisă contrar circumstanțelor cauzei și cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

Au considerat că instanțele de judecată ierarhic inferioare la emiterea hotărârii nu au ținut cont de faptul că hotărârea de eliberare din funcția a viceprimarului Emilia Bivol îi aparține primarului s. Costești și că acesta a solicitat Consiliului local să emită decizia de eliberare din funcție a viceprimarului.

Propunerea primarului de a elibera din funcție viceprimarul Emilia Bivol a fost consultată, examinată și înaintată în cadrul fracțiunilor din Consiliul sătesc.

Au menționat că Legea privind administrația publică locală nr.436/2006 nu stabilește și nu descrie cum trebuie și când trebuie să fie făcută propunerea de către primar către consiliul local de eliberare din funcție a viceprimarului.

De asemenea, legislația nu prevede că propunerea de eliberare a viceprimarului să fie făcută în scris de către primar.

Respectiv, atât la numirea viceprimarului Emilia Bivol, cât și la eliberarea intimitei din funcție, primarul a înaintat propunerea la ședința fracțiunilor din cadrul consiliului local.

La acest aspect, au reținut și prevederile art.66, alin.(2) din Legea privind administrația publică locală - în cazul în care consideră că decizia consiliului local este ilegală, primarul sau secretarul poate solicita oficiului teritorial al Cancelariei de Stat efectuarea unui control al legalității.

Respectiv, dacă primarul nu propunea consiliului local eliberarea din funcție a viceprimarului, iar consiliul local independent de voința primarului, elibera din funcție viceprimarul, atunci primarul sau secretarul erau să solicite Cancelariei de Stat anularea deciziei de eliberare din funcție a viceprimarului Emilia Bivol. Însă, Primarul s. Costești nu a solicitat efectuarea controlului legalității deciziei de eliberare din funcție a viceprimarului Emilia Bivol, deoarece aceasta este propunerea și hotărârea acestuia.

Or, potrivit art.26, alin.(5) din Legea nr.436, viceprimarii exercită atribuțiile stabilite de primar, iar conform art.29, alin.(1), lit.d) din Legea nr.436, pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi, stabilite la art.4 alin.(1) din Legea privind descentralizarea administrativă, primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuții de bază : stabilește atribuțiile viceprimarului (viceprimarilor).

Astfel, prin decizia Consiliului sătesc Costești. r-nul Ialoveni nr. 3/20 din 4 august 2020 „Cu privire la eliberarea din funcție a viceprimarului”, în temeiul art. 14 alin. (1) și art. 31 alin. (2) ale Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, la propunerea și a unor consilieri, privind eliberarea din funcție de viceprimar a dnei Emilia Bivol s-a decis eliberarea Emiliei Bivol, viceprimar al s. Costești, r-nul Ialoveni, cu 12 voturi „Pro” și 2 „Contra”, 4 - „Abțineri” .

Au menționat și faptul că anterior, Primăria s.Costești a avut doar 1 singur viceprimar, iar în contextul în care volumul de muncă a viceprimarului Emilia Bivol a

fost redus, inclusiv și din cauza pandemiei de COVID-19, eliberarea din funcție a Viceprimarului nr.2 Emilia Bivol era inevitabilă.

Astfel, în contextul în care bugetul Primăriei s.Costești este unul limitat, deficitar, prin eliberarea din funcție a viceprimarului cu nr.2 au reușit să economisească aproximativ 11000.00 de lei lunar. Însă, prin hotărârea instanței de fond consiliul sătesc este obligat să achite în beneficiul Emiliei Bivol, salariul pentru perioada absenței forțate de la muncă începând cu data eliberării din funcție - 4 august 2020, adică să achite o sumă considerabilă de peste 100 000.00 de lei dnei Emilia Bivol.

Au susținut că dna Emilia Bivol nu a fost eliberată în ziua de 04 august 2020, adică nu a fost eliberată din ziua emiterii deciziei consiliului, ci după data de 14 august 2020. Or, potrivit art.20, alin.(7) din Legea nr.436/2006, deciziile cu caracter individual intră în vigoare la data comunicării persoanelor vizate sau la data indicată în textul deciziei, care nu poate preceda data includerii acesteia în Registrul de stat al actelor locale.

De asemenea, instanțele de judecată nu au luat în considerare că consiliul local este doar organul deliberativ, care nu dispune de buget și de cont trezorerial.

Totodată, instanța de judecată la acest aspect nu a luat în considerare că în această perioadă Emilia Bivol a activat în altă funcție, fapt constatat și de către Autoritatea Națională de Integritate, care a efectuat un control privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților de către dna Emilia Bivol, ex-viceprimar al s.Costești, r-nul Ialoveni, pe faptul că pe perioada exercitării mandatului de viceprimar dna Emilia Bivol a ocupat o altă funcție incompatibilă cu funcția de viceprimar.

În aceste circumstanțe au susținut că, hotărârea Primarului s. Costești, r-nul Ialoveni de a propune Consiliului local eliberarea din funcție e viceprimarului Emilia Bivol a fost una chibzuită, întemeiată și în strictă conformitate cu prevederile legale.

Respectiv, după emiterea deciziei consiliului local de eliberare din funcție a viceprimarului, Primarul s.Costești, a emis dispoziția nr.178 din 06.08.2020 cu privire la eliberare, prin care a dispus acceptarea eliberării din funcția de viceprimar a dnei Emilia Bivol.

Ulterior, prin decizia consiliului local Costești nr.1/8 din 26 februarie 2021 cu privire la modificarea statelor de personal al Primăriei s.Costești, s-a decis aprobarea modificărilor în statele de personal ale aparatului primăriei s.Costești, r-nul Ialoveni, prin micșorarea numărului de funcții publice viceprimar de la 2 (doi) unități la 1 (unu) unitate. La data de 06 aprilie 2021, statele de personal au fost avizate pozitiv de către Cancelaria de Stat. Respectiv, începând cu data de 06 aprilie 2021, în statele de personal a Primăriei s.Costești este inclusă o singură funcție de viceprimar.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a expediat dispozitivul deciziei contestate la 11 iulie 2022 și la 20 iulie 2022, Consiliului sătesc Costești, Primarul s. Costești, Vasile Borta au depus cererea de recurs nemotivată (f.d. 150, 156-157, 160-161, vol. II).

La 11 noiembrie 2022 a fost notificată Consiliului sătesc Costești și Primarul s. Costești, Vasile Borta decizia motivată a instanței de apel și la 08 noiembrie 2022 și respectiv, 11 noiembrie 2022, Consiliul sătesc Costești, reprezentat de avocatul Ghenadie Bortă și Primarul s. Costești, Vasile Borta au depus cereri de recurs motivate, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii (f.d. 153, 154, 162-167, 168-172).

În condițiile enunțate, recursul nemotivat depus la 20 iulie 2022 și cel motivat depus la 08 și 11 noiembrie 2022 sunt în termen.

La 14 decembrie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Emiliei Bivol copia recursurilor motivate depuse de Consiliul sătesc Costești, terț Primarul s. Costești, Vasile Borta cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței.

La 30 decembrie 2022 Emilia Bivol, reprezentată de avocatul Andrei Bivol a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursurilor depuse de Primarul satului Costești, Vasile Borta și de Consiliul local Costești, r-nul Ialoveni cu menținerea deciziei instanței de apel.

Examinând temeiurile invocate în ambele recursuri în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererile de recurs depuse de Consiliul sătesc Costești, reprezentat de avocatul Ghenadie Bortă și de Primarul s. Costești, Vasile Borta inadmisibile, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)- f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării

unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibile recursurile depuse de Consiliul local Costești, raionul Ialoveni, reprezentat de avocatul Ghenadie Bortă și Primarul s. Costești, raionul Ialoveni, Vasile Borta.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursurile depuse de Consiliul local Costești, raionul Ialoveni, reprezentat de avocatul Ghenadie Bortă și Primarul satului Costești, raionul Ialoveni, Vasile Borta se declară inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru